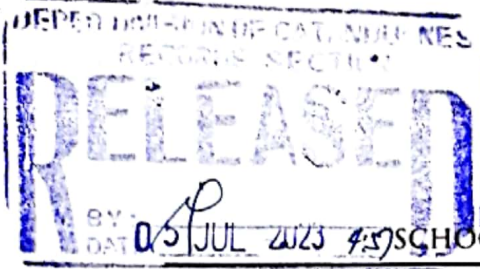

Republic of the Philippines
Department of Education
REGION V
SCHOOLS DIVISION OFFICE OF CATANDUANES

5 HUL 2023

Sa mga: Kawaksing Tagapamanihala
Punong Tagamasid (SGOD at CID)
Tagamasid Pansangay
Tagamasid Pampurok
Punong-guro (Elementarya at Sekundarya)

Kalakip nito ang Memorandum Pangkagawaran Blg. 036 Re: Buwan ng Wikang Pambansa 2023, Proklamasyon Blg. 1041 at Atas Tagapagpaganap Blg. 335 para sa inyong patnubay at pagpapatupad.

SOCORRO V. DELA ROSA
Tagapamanihala

CID:RGP /mgmt. 2023

San Roque, Virac, Catanduanes
052 - 8114063
E: catanduanes@deped.gov.ph
A: www.sdo-catanduanes.com
DepEd Iyo - Region V - Catanduanes

Republic of the Philippines
Department of Education

MEMORANDUM PANGKAGAWARAN
Blg. **036**, s. 2023

JUN 29 2023

BUWAN NG WIKANG PAMBANSA 2023

Sa mga: Direktor ng Kawanihan
Direktor ng mga Rehiyon
Tagapamanihala ng mga Paaralan
Pinunò ng mga Pampubliko at Pribadong Paaralan

1. Alinsunod sa itinakda ng Proklamasyon Blg. 1041, s. 1997, ang **Buwan ng Wikang Pambansa 2023** ay ipagdiriwang sa Agosto 1-31, 2023 sa pangunguna ng Komisyon sa Wikang Filipino (KWF).
2. Para sa sabayang pagdiriwang ng Buwan ng Wikang Pambansa 2023, ipinatutupad ang KWF Kapasiyahan ng Kalupunan Blg. 06-02 Serye 2023 na nagtatakda ng temang **Filipino at mga Katutubong Wika: Wika ng Kapayapaan, Seguridad, at Inklusibong Pagpapatupad ng Katarungang Panlipunan** at naglalayon na ilaan ang Agosto bilang lunsaran ng mga pagpupunyagi sa kasaysayan ng bansa at mga wika.
3. Layunin ng Buwan ng Wikang Pambansa 2023 ang sumusunod:
 - a. Ganap na maipatupad ang Pampanguluhang Proklamasyon Blg. 1041;
 - b. Maiangat ang kamalayan ng mga mamamayang Pilipino ukol sa wika at kasaysayan nitò;
 - c. Mahikayat ang iba't ibang ahensiyang pampamahalaan at pamribado na makiisa sa mga programang tulad nitò na nagpapataas ng kamalayang pangwika at sibiko;
 - d. Maganyak ang mga mamamayang Pilipino na pahalagahan ang mga wika ng Pilipinas sa pamamagitan ng aktibong pakikilahok sa mga gawain kaugnay ng Buwan ng Wikang Pambansa; at
 - e. Maipakilala sa mga mamamayang Pilipino ang KWF bilang ahensiya ng pamahalaan na nangangalaga sa mga wika ng Pilipinas sa pamamagitan ng mga programang pangwika nitò.
4. Narito ang limang lingguhang tema at mungkahing mga gawain para isang buwang pagdiriwang:

Petsa at Tema	Mungkahing mga Gawain para sa Publiko at Pribado Tanggapan ng Kagawaran
Agosto 1-5 Unang Linggo: Pagkilala at Pagtaguyod	Mga gawain hinggil sa paksang kabilang ngunit hindi limitado sa salitang pagbati sa Filipino <i>Sign Language</i> at <i>online forum</i> hinggil sa kahalagahan nito. Maaaring makipag-ugnayan kay Patrick

sa <i>Filipino Sign Language</i> (FSL) bilang Pambansang Wikang Senyas ng Pilipinas	Ablaza (fsl.yunit@kwf.gov.ph) ng Yunit ng FSL ng Komisyon sa Wikang Filipino kaugnay sa nabanggit.
Agosto 7-12 Ikalawang Linggo Mga Wikang Katutubo: Midyum ng Pagtuturo, Pananaliksik, at Pagkakaisa	Mga timpalak sa pagsulat ng tula at masining ng pagkukuwento gamit ang wikang katutubo gamit ang pamantayan/kraytirya na itatakda ng magsasagawa ng timpalak.
Agosto 14-19 Ikatlong Linggo Mga Wikang Katutubo: Kasangkapan ng Siyensiya at Teknolohiya tungo sa Maunlad na Bansang Pilipinas	Mga timpalak sa pagsulat ng sanaysay gamit ang wikang katutubo hinggil sa karanasan ng mamamayan na sumasalamin sa pagkakaisa tungo sa maunlad na Pilipinas gamit ang pamantayan/kraytirya na itatakda ng magsasagawa ng timpalak.
Agosto 21-26 Ikaapat na Linggo Mga Wikang Katutubo: Pambansang Pag-uswag at Pakikipagkapuwa sa Pagpapaunlad ng Katarungang Panlipunan	Mga timpalak sa paggawa ng maikling komentaryo/blog/vlog at paglikha ng awit gamit ang pamantayan/kraytirya na itatakda ng magsasagawa ng timpalak.
Agosto 28-31 Ikalimang Linggo Wikang Filipino: Wikang Mapagbangon	Maaaring magkaroon ng pangwakas na gawain/kulminéysyon.

Nakasaad din sa kalakip ang Mga Mungkahing Gawain sa Bawat Antas

5. Ang mga tema at mungkahing gawain ay pagtupad din sa Batas Republika 11106, ang *Filipino Sign Language Act* gayundin sa 2022-2032 *International Decade on Indigenous languages* ng UNESCO at 2030 *Agenda and achievement of the 17 Sustainable Development Goals* (SDGs).

6. Sa pagsasagawa ng mga nabanggit na gawain, dapat tiyakin ang pagtalima sa DepEd Order (DO) No. 9, s. 2005 (*Instituting Measures to Increase Engaged Time-on-Task and Ensuring Compliance Therewith*) na hindi ito makaaabala ng regular na klase. Gayundin tiyakin ang pagsunod sa mga tuntuning isinasaad sa DO 003, s. 2023 (*An Order Allowing the Conduct of In-Person Activities in Schools*) na naglalahad ng mga pamantayan sa pagsasagawa ng mga *in-person activity*. Isaalang-alang din ang DO 66, s. 2017 (*Implementing Guidelines on the Conduct of Off-Campus Activities*) kaugnay sa pagsasagawa ng mga *Off-Campus Activity*.

7. Hinihikayat na makilahok sa pagdiriwang ng Buwan ng Wikang Pambansa 2023 ang lahat ng antas ng tanggapang pangkagawaran mula sa nasyonal, rehiyon, dibisyon, at mga paaralang publiko maging sa pribado.

8. Maaaring magamit na pondo ang *local funds*, kung mayroon at pahihintulutan alinsunod sa tuntunin ng pamahalaan sa wastong pagtutuos at pag-aawdit.
9. Para sa iba pang detalye at impormasyon, maaaring makipag-ugnayan sa **Kawanihan ng Linangan sa Pagkatuto** sa pamamagitan ni **Gaudencio Luis N. Serrano**, *Supervising Education Program Specialist*, sa *email* na gaudencio.serrano@deped.gov.ph o kaya sa Sangay ng Edukasyon at Networking (SEN) sa *email* na komfil@kwf.gov.ph o sa *mobile phone* blg. 0928-8441349.
10. Hinihiling ang maaga at malawakang pagpapalaganap ng Memorandum na ito.

Alinsunod sa awtoridad na iginawad ng Kalihim:

GINA O. GONONG
Pangalawang Kalihim

Kalakip:

Gaya ng sinasaad

Saggunian:

Memorandum Pangkagawaran Blg. 073, s. 2022
DepEd Order (Nos. 003, s. 2023; 66, s. 2017; at 9, s. 2005)

Iilagay sa Palagiang Taluntunan sa ilalim
ng mga sumusunod na paksa:

BUREAUS AND OFFICES
CELEBRATIONS AND FESTIVALS
CURRICULUM
LANGUAGE
LEARNING AREA, FILIPINO
SCHOOLS

Mga Mungkahing Gawain sa Bawat Antas

Linggo at Tema	Antas at mga Gawain			
	K-3	Baitang 4-6	Baitang 7-10	Baitang 11-12
1-5 Agosto Linggo 1: Pagkilala at Pagtaguyod sa Filipino Sign Language (FSL) bilang Pambansang Wikang Senyas ng Pilipinas		<ul style="list-style-type: none">Pagtitipon ng mga salitang pagbati (Halimbawa: Magandang umaga po, Magandang hapon po, at iba) na isesenyas sa Filipino Sign Language bilang pagpapakilala ng FSL bilang inklusibo sa pamayanan.		<ul style="list-style-type: none">Pagdaraos ng mga <i>online forum</i> at talakayan hinggil sa kahalagahan ng Filipino Sign Language (FSL) sa bawat Pilipino.
7-12 Agosto Linggo 2: Mga Wikang Katutubo: Midyum ng Pagtuturo, Pananaliksik, at Pagkakaisa		<ul style="list-style-type: none">Pagtitipon ng mga katutubong salita na pangkaraniwang ginagamit sa tabanan		<ul style="list-style-type: none">Pagsulat ng mga tula hinggil sa pagkakaisa gamit ang wikang katutubo.Timpalak sa muling pagsalaysay ng mga kuwentong-bayan hinggil sa pagkakaisa gamit ang wikang katutubo.
14-19 Agosto Linggo 3: Mga Wikang Katutubo: Kasangkapan ng Siyensiya at Teknolohiya tungo sa Maunlad na Bansa ng Pilipinas			<ul style="list-style-type: none">Pagsulat ng sanaysay gamit ang wikang katutubo hinggil sa karanasan ng mamamayan na sumasalamin sa pagkakaisa tungo sa maunlad na Pilipinas.Pananaliksik sa siyensiya at teknolohiya at kasalukuyang estado ng isang katutubong wika.	
21-26 Agosto Linggo 4: Mga Wikang Katutubo: Pambansang Pag-uswag at Pakikipagkapuwa sa Pagpapaunlad ng Katarungang Panlipunan			<ul style="list-style-type: none">Paggawa ng maikling komentaryo/blog/vlog na tumatalakay sa kahalagahan ng mga katutubong wika sa pakikipagkapuwa sa lipunang Pilipino.Paglikha ng awit gamit ang wikang katutubo na nagpapakita at nagtataguyod ng katarungang panlipunan.	
28-31 Agosto Linggo 5: Wikang Filipino: Wikang Mapagbangon			<ul style="list-style-type: none">Paglalogom ng mga naging gawain sa Buwan ng Wikang Pambansa 2023.	

ATAS NG PANGULO NG PILIPINAS

PROKLAMASYON BLG. 1041

NAGPAPAHAYAG NG TAUNANG PAGDIRIWANG TUWING AGOSTO 1-31
BILANG BUWAN NG WIKANG PAMBANSA

SAPAGKAT, ang pagpapahalaga sa isang katutubong wikang pambansa ay pinatunayan ng pagkakaroon ng kaukulang probisyon sa Saligang Batas ng 1898, 1935, 1973, at 1987;

SAPAGKAT, ang isang katutubong wikang panlahat ay mahalagang kasangkapan sa komunikasyon, unawaan, kaisahan at kaunlaran ng bansa;

SAPAGKAT, ang katutubong wikang nagsisilbing batayan ng nililalang, pinauunlad at pinagyayaman pang wikang pambansang Filipino ayon sa itinatakda ng Saligang Batas ng 1987, ay gumanap ng mahalagang tungkulin sa Himagsikan ng 1896 tungo sa pagkakamit ng Kasarinlan na ang Ika-100 Taon ay kasalukuyang ipinagdiriwang at ginugunita ng sambayanang Pilipino;

SAPAGKAT, ang dating Pangulong Manuel Luis Quezon, ang itinuturing na Ama ng Wikang Pambansa, ay isinilang noong Agosto 19, 1878;

DAHIL DITO, AKO, si **FIDEL V. RAMOS**, Pangulo ng Republika ng Pilipinas, sa bisa ng kapangyarihang kaloob sa akin ng batas, ay nagpapahayag ng taunang pagdiriwang tuwing Agosto 1-31 bilang Buwan ng Wikang Pambansa, sa pangunguna ng mga pinuno at kawani sa sektor ng pamahalaan, mga pinuno at guro sa sektor ng edukasyon, mga kinatawan ng pakikipagugnayang pang-madla, mga pinuno at miyembro ng iba't ibang organisasyong pangwika, pang-edukasyon, pangkultura at sibiko, at mga organisasyong di-pampamahalaan.

BILANG KATUNAYAN, lumagda ako rito at ipinakintal ang tatak ng Republika ng Pilipinas.

GINAWA sa Lungsod ng Maynila, ngayong ika 15 ng Hulyo, sa taon ng Ating Panginoon, Labinsiyam na Raan at Siyamnapu't Pito.

Aklat ng Pangulo

RUBEN D. TORRES

Kalihim Tagapagpaganap

7

PMS LIBRARY BCODE000475

IN REPLYING PLEASE QUOTE
PL/UN Letter # 1571857

1971057

PMS LIBRARY

15 JUL 1987

15 JUL 1987

1000

ATAS TAGAPAGPAGANAP BLG. 335

**NAG-AATAS SA LAHAT NG MGA KAGAWARAN/ KAWANIHAN/ OPISINA/ AHENSIYA/
INSTRUMENTALITI NG PAMAHALAAN NA MAGSAGAWA NG MGA HAKBANG NA KAILANGAN
PARA SA LAYUNING MAGAMIT ANG FILIPINO SA OPISYAL NA MGA TRANSAKSIYON,
KOMUNIKASYON, AT KORESPONDENSIYA**

SAPAGKAT itinadhana ng Konstitusyon ng 1987 na "ang wikang pambansa ng Pilipinas ay Filipino," na "samantalang nalilining, ito ay dapat payabugin at pagyamanin pa salig sa umiiral na wika ng Pilipinas at sa iba pang mga wika"; at ukol sa "mga layunin ng komunikasyon at pagtuturo, ang mga wikang opisyal ng Pilipinas ay Filipino at hangga't walang itinathana ang batas, Ingles"; at

SAPAGKAT sa pamamagitan ng puspulang paggamit ng wikang Filipino sa opisyal na mga transaksyon, komunikasyon, at korespondensiya sa mga opisina ng pamahalaan ay lalong mauunawaan at mapapahalagahan ng sambayanang Filipino ang mga programa, proyekto at mga gawain ng pamahalaan sa buong bansa, at sa gayon ay magsisilbing instrumento ng pagkakaisa at kapayapaan para sa pambansang kaunlaran.

DAHIL DITO, AKO, SI CORAZON C. AQUINO, Pangulo ng Pilipinas, ay nag-aatas sa lahat ng mga kagawaran/ kawanihan/ opisina/ ahensiya/ instrumentaliti ng pamahalaan na magsasagawa ng sumusunod na hakbang:

1. Magsakatuparan ng mga hakbang para sa paggamit ng Filipino sa opisyal na komunikasyon, transaksyon, at korespondensiya sa kani-kanilang opisina, maging nasyonal at lokal;
2. Magtalaga ng isa o higit pang tauhan, ayon sa pangangailangan, sa bawat tanggapan upang magasiwa sa mga komunikasyon at korespondensiya na nasusulat sa Filipino;
3. Isalin sa Filipino ang mga pangalan ng opisina, gusali at edipisyong publiko, at mga karatula ng lahat ng opisina at mga dibisyon nito o instrumentaliti ng mga iyon at, kung nanaisin, ilagay sa ibaba nito sa maliliit na letra ang tekstong Ingles;
4. Isa-Filipino ang "Panunumpa sa Katungkulan" ng lahat ng mga pinuno at tauhan ng pamahalaan;
5. Gawing bahagi ng programa ang mga pagsasanay ukol sa pagpapaunlad pantauhan ng bawat opisina ang kasariyari sa paggamit ng Filipino sa mga komunikasyon at korespondensiya opisyal.

Upang maisakatuparan ang gayong mga layunin, inaatasan ang Linangan ng mga Wika sa Pilipinas (ngayon ay Komisyon sa Wikang Filipino) na bumuo at magsagawa ng programa at mga proyekto na sumasaklaw sa 1) kampanyang pang-impormasyon tungkol sa kahalagahan at kabuluhan ng wikang Filipino bilang epektibong instrumento ng pambansang pagkakaisa at pagpapaunlad; 2) Pagsasalin sa Filipino ng Atas Tagapagpaganap na ito, gayundin ng mga katawagang pampamahalaan upang maging sangguniang babasahin ng lahat ng opisina, 3) pagsasanay ng lahat ng mga pinuno at tauhan ng pamahalaan, 4) pagmomonitor ng implementasyon ng Atas na ito at pag-uulat sa pana-panahon ng progreso ng implementasyon sa Tanggapan ng Pangulo ng Pilipinas, sa pamamagitan ng Kagawaran ng Edukasyon, Kultura at Sports, at 5) pagsasagawa ng iba pang mga estratehiya para sa puspulang implementasyon ng mga layunin at Atas na ito.

Kaugnay nito, inaawtorisahan ang Linangan ng mga Wika sa Pilipinas (ngayon ay Komisyon sa Wikang Filipino) na sangguniin at hingan ng suporta ang lahat ng mga kagawaran/ kawanihan/ opisina/ ahensiya/ instrumentaliti ng pamahalaan, nasyonal at lokal.

Pinawawalang-bisa ng Atas Tagapagpaganap na ito ang Atas Tagapagpaganap Blg. 187 na may petsang Agosto 6, 1969.

Inilagda sa Lungsod Maynila, ngayong ika-25 ng Agosto sa taon ng Ating Panginoon, iabinsiyam na raan at walumpu't walo

(Lgd)

CORAZON C. AQUINO